

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 2003. évi jelentése

Az információszoigáltató intézmények, így a főváros könyvtárának feladata – a könyvtárfejlesztés nemzetközi trendjeivel összhangban –, hogy a rendelkezésre álló hagyományos és modern eszközökkel támogassa a tudomány, technika, oktatás, munkavégzés, személyiségfejlesztés, környezeti kultúra területein az ismeretszerzést, szórakozást, tanulást.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban az 1990-es évek második felében megkezdődött az informatikai infrastruktúra kiépítésére alapozott megújítási folyamat, amelynek révén a könyvtár használói bekapcsolódhatnak az egyetemes kommunikációba. A kiegyensúlyozottabb, áttekinthetőbb, hatékonyabb szolgáltatások biztosítása érdekében az informatikai rendszer tartalmi és infrastrukturális fejlesztése folyamatos.

2003-ban kiemelt feladataink közé soroltuk az informatikai rendszer fejlesztését és a tagkönyvtári hálózat korszerűsítését a könyvtár fejlesztési tervében rögzített koncepció szerint.

A hálózatfejlesztéssel, a tagkönyvtárak munkájának fokozatos összehangolásával párhuzamosan elkezdődhetett a központi szolgáltatások és a hálózat adta lehetőségek célszerűbb kihasználása: a folyamatos változások függvényében valamennyi egységünk funkcióját átgondoltuk és újrafogalmaztuk. Ez elsősorban a szolgáltatások koncentrállását jelenti. Célunk a minőségi alapszolgáltatás biztosítása érdekében és a tagkönyvtárak ellátási feladatának rendszerszerű összekapcsolása.

Hagyományos értékeink megőrzése mellett a jövő könyvtárával szemben támasztott követelményeknek megfelelően nagy hangsúlyt fektetünk a korszerű, elektronikus adathordozókon alapuló szolgáltatási formák kialakítására, bevezetésére.

A Magyar Információs Társadalom Stratégiájában megfogalmazott célkitűzések – a dokumentumokhoz való hozzáférés biztosítása - érdekében kidolgoztuk digitalizálási programunkat. Digitalizálási tervünk, szakmai véleményünk főbb vonalakban megjelenik az országos szintű digitalizálási projektekben.

Nagy figyelmet fordítunk az olvasók, használók és a sajtó tájékoztatására azért, hogy a szakmai törekvéseink, a könyvtárhasználóknak szóló üzeneteink minél szélesebb körben célba érjenek. Ennek érdekében új, a korábbinál informatívabb portál kialakítását kezdtük meg 2003-ban, amely széles utat nyit a könyvtár távkommunikációs szolgáltatásainak használatára, az olvasók önkiszolgálására, valamint az olvasók és könyvtárosok, olvasók és könyvtár sokoldalú, közvetlenebb kapcsolatépítésére.

A 2003-ban a főváros és más szervezetek támogatásával előkészítettük a centenáriumi ünnepelő könyvtár jubileumi programsorozatát. Az igényes kulturális programokra, a kiemelt szakmai eseményekre a média és a könyvtárlátogató közönség kiemelt várakozással tekint.

Hálózatfejlesztés

A 2003. évi feladatokat a hálózatfejlesztés időarányos végrehajtása határozta meg.

Ebben az esztendőben – a tervszerű integrációk után – 66-ról 61-re csökkent a tagkönyvtárak száma, ugyanakkor a könyvtárhasználók számának emelkedése alátámasztja azon törekvésünket, hogy kevesebb, de hatékonyabban működő könyvtárral biztosítható a főváros lakosainak egyre magasabb szintű könyvtári ellátása.

- Megszüntettük a használat szempontjából kiváltható egységeinket:

a X/3 Hatház utcai,

a XIV/3 Róna utcai és az V/3. Aulich utcai könyvtárunkat.

- Az érintett kerületi önkormányzatokkal történt megállapodás alapján az év folyamán kerületi önkormányzati kezelésbe került két könyvtárunk:

az I/4. Vári Könyvtárat a Budavári Önkormányzat,

a III/3. Ezüsthely utcai Könyvtárat Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata működteti a jövőben.

2003-ban öt megújult könyvtárat adtunk át. Ezek közül kettő új épületbe költözött, a további háromban pedig teljes felújítás történt. A felújított könyvtárak külső megjelenésükben vonzó, belső térkialakításukkal esztétikus, barátságos környezetben biztosítják a kölcsönzés és a helybenhasználat feltételeit.

- A főváros, a kerület és az intézmény összefogása eredményeként január 22-én átadtuk a használók számára Pesterzsébeten, a Bíró Mihály utcában vásárolt épületben létesített könyvtárat, amely 1985 óta az első új könyvtárepület Budapesten.
- Április 2-án avattuk a kibővített és felújított XXII/1. sz. Nagytétényi úti könyvtárat. • A II/1. könyvtár új épületbe, a Fővárosi Önkormányzat által biztosított, Húvösvölgyi úti Márkus-villába költözött, ahol június 5-én kezdte meg szolgáltatásait.
- Egyéves zárva tartás után, minden tekintetben megújulva, július 1-jén adtuk át a Thököly úti könyvtárat.
- Szeptemberben megnyitott a felújított V/2. Vadász utcai könyvtár.
- A VII. kerületben 2003. decemberére befejeződtek a Rottenbiller utcai (VII/2.) könyvtár felújítási munkálatai: 2004 januárjától – Deák Ferenc könyvtár néven – megszépülve, modern technikával és infrastruktúrával illeszkedik a megújuló hálózathoz.

- Sor került a XVI/1 –es Rákosi úti könyvtár teljes felújítására, bútorzatának cseréjére.
- A Kertész utcában (VII/3.) részleges felújítás történt, így ismét a kölcsönzők és internet-használók rendelkezésére áll.
- Támogatást nyertünk a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma revitalizációs pályázatán a XIII/7. Tátra utcai és a XX/4. Pacsirta utcai könyvtár felújítására.
- Elkezdődött és jelenleg is tart a XVII/2–es Péceli úti könyvtárunk újjáépítése, melynek várható átadása 2004 –ben lesz.
- Fél éves tárgyalás után megegyezés született a XII. kerületi Ugocsa mozi könyvtárrá alakításának befejezéséről, amihez a pénzügyi forrást a kerületi önkormányzat biztosítja.

Gyűjteményfejlesztés

A könyvtár állománya az év folyamán 297 millió Ft értékben, 126 845 egységgel (92 983 könyvvel és bekötött folyóirattal, 22 826 audiovizuális dokumentummal, 3943 elektronikus dokumentummal és 7093 egyéb dokumentummal) gyarapodott. Ez az előző évinél 25 ezerrel kevesebb. Ennek oka részben az, hogy a Központi Könyvtár több évig tartó kiemelt állományfejlesztése megszűnt, másrészt az, hogy a dokumentumok ára továbbra is növekedett.

A tárgyévben összesen 217 912 db dokumentumot töröltünk az állományból, ami összefügg nagy állományrészek leltározásával, a katalógus konverziók során a tagkönyvtárak jelentős részében elvégzett állományrevízióval, illetve az egyes könyvtártípusok gyűjtőköri felülvizsgálatával.

Köteles példányként 1 442 db dokumentum 3 185 996 Ft értékben került állományba.

A tagkönyvtárakban a kurrens időszaki kiadványok címeinek száma: 1529 (ebből külföldi 238), a példányok száma összesen: 4338.

Feldolgozás

A központi feldolgozási osztályon elkészült bibliográfiai leírások darabszáma 24 927 (ebből könyv 18 781 db), ami 4531-gyel több, mint 2002-ben.

Osztályozás során összesen 20 281 dokumentumot jelzeteltünk, ebből 11 940 db a központi feldolgozók által leírt újdonság, a többi hálózati retrospektív osztályozás.

A Corvinában rögzített ETO számok nagy részét a Textlib rendszerben „szétbontottuk” illetve az új megnevezésekkel kiegészítettük.

Folytattuk a könyvtár fejlesztési koncepciójával összhangban az új gyűjtőköri szabályzat kidolgozását, a könyvtár deklarált funkcióinak megfelelő szerzeményezési gyakorlat kialakítását a hatékony állománygyarapítás, a rendelkezésre álló források jobb kihasználása érdekében. A szakbibliográfiák

retrospektív ciklusainak (Várostörténeti adatbázis 1950-2002, Szociológiai Információ 1970-2000) pótlási munkáit végeztük, a 2001-2002. év anyagának rögzítését befejeztük.

Kurrens szakbibliográfiáink (Várostörténeti adatbázis 1992- /3024 tétel/, Szociológiai információ 1970- /5890 tétel/, Irodalmi kritikák és tanulmányok bibliográfiájának építését folytattuk. Pályázati támogatással elkészítettük a bibliográfiák WEB-es változatát. Internetes publikálásukat a FSZEK új portáljának indulásával kezdjük meg 2004 február hónapjában.

A könyvtár gyűjtőkörébe tartozó, Interneten elérhető tájékoztató források és digitalizált dokumentumok elérhetőségét tartalmazó linkgyűjtemény gondozását folytattuk. A FSZEK portáljának előmunkálataként új témakörökkel bővítettük.

Informatikai fejlesztések

A könyvtár informatikai szolgáltatásainak központosítása és egységesítése érdekében az alábbi intézkedéseket tettük:

- Teljessé tettük a Corvina adatbázist, az eddig TextLib-ben tárolt példányadatokat betöltöttük a rendszerbe, ezzel létrejött a 2 millió 700 ezer dokumentumot tartalmazó központi katalógus és lelőhelyjegyzék.
- Elkészítettük az FSZEK Informatikai biztonsági kézikönyvét.
- Új központi tartományi szervert állítottunk be, mellyel megoldottuk a gépek távmenedzsmentjét és az egységes vírusvédelmet.
- A központi informatikai rendszer biztonságosabbá tétele érdekében új tűzfal- szervergépet és szoftvert helyeztünk üzembe.
- LAN felügyeleti szerződést kötöttünk a hálózatok biztonságos működése érdekében.
- A központi szolgáltatásokat elérő és használó tagkönyvtárakat VPN-be köttettük, így biztosítva a központi szolgáltatások biztonságos elérését.
- Egységes Internet-szolgáltatóként az akadémiai intézményeket kiszolgáló NIIF-hez csatlakoztunk. A 2002-ben bevezetett 24 Internet-szolgáltató helyünkhöz (19 ADSL és 5 bérelt vonal), 2003-ban további 17 társult (12 ADSL és 5 bérelt vonal), így összesen 41 tagkönyvtárunkban van Internet-szolgáltatás.
- 10 telephelyünkön kiépítettük a lokális hálózatot.
- A Központi könyvtár sávszélességét fokozatosan bővítettük: márciustól 155 Mbit/sec, októbertől 1 Gbit/sec sebességűt használunk, melyen keresztül biztosítjuk a központi szolgáltatásokat: a Corvina, tartományi szerver, a web- és levelező szerver, a CD-szerver, a tűzfal és a vírusvédelem, az on line elérhető adatbázisok üzemeltetését.
- Központi ügyeleti rendszert vezettünk be, így a problémákat távolról is orvosolni tudjuk. Folyamatban van a helpdesk kidolgozása.

A Corvina integrált könyvtári rendszer szolgáltatásait az év folyamán továbbfejlesztettük:

- A kiszolgáló Sun szervert memóriával és háttértárral bővítettük a tagkönyvtárak bekapcsolása miatt.
- A modulok használatát segítő kézikönyvek elkészültek.
- Év végére bevezettük az új jogosultsági rendszeren alapuló gyarapítási, kölcsönzési és adminisztrációs modult.
- A gyarapítási modult egész évben folyamatosan teszteltük, megoldódott a példány-adatok csoportos javítási lehetősége, állománylisták nyomtatása.
- A gyarapítási modul használatát kiterjesztettük a régiók állománynyilvántartási feladataira, ezzel tagkönyvtárak példányadatainak bevitele regionális szinten történik.
- A statisztikai modult kiegészítettük.
- Az év során négy tagkönyvtárban kezdtük meg a Corvina központi adatbázisból történő kölcsönzést.

Olvasók, szolgáltatások

Digitalizálás

Elkészítettük a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár 2003-2007. évekre szóló digitalizálási programját, amely figyelembe veszi a szakmai környezet változásait és elvárásait, olvasóink igényeit. A program kapcsolódik a Magyar Információs Társadalom Stratégiához, valamint a Nemzeti Digitális Adattár koncepciójához.

A 2003-2007-ig terjedő időszakban a digitalizálás főbb területei:

- digitális információ előállítás és szolgáltatása,
- digitális kiadványok gyűjtése és szolgáltatása,
- Interneten elérhető elektronikus források és forráshelyek gyűjtése, közvetítése, linkgyűjtemények kialakítása és gondozása,
- a használói igények közvetítése a digitális dokumentumok előállítói, kiadók és elektronikus könyvtárak szerkesztői felé.

A digitalizálás legfőbb célja az információforrások hozzáférhetőségének kiszélesítése, a kulturális örökség védelme; értékes régi és ritka kiadványaink állagának megőrzése, példányszámnövelés. Az év folyamán több alkalommal keresték fel könyvtárunkat az Informatikai és Hírközlési Minisztérium, valamint a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma szakértői és szakértői csoportjai. 2003. év folyamán pályázati támogatással folytattuk a korábban megkezdett munkákat, digitalizált

dokumentumainkat hamarosan publikáljuk az Interneten. Megkezdük a Magyar Társadalomtudományi Digitális Archívum kialakításának előkészületeit.

A magyar szociológia-történeti művek közül közel ötven jogtiszta mű digitalizálására kerül sor, az eredeti kiadás tipográfiájának és tördelésének megtartásával.

Olvasóforgalom

2003-ban regisztrált olvasóink száma 208 624 fő volt, 2002-höz képest 20 842 fővel növekedett. Ez az olvasói létszám a főváros lakosságának 12,25 %-a.

A Központi Könyvtár olvasóinak jelentős része (mintegy 51%) egyetemista, főiskolás. Keresnünk kell azokat a megoldásokat, új szolgáltatások elindítását, amelyekkel más olvasói rétegek könyvtári szolgálatát erősítjük. Olvasóink körében továbbra is a könyvkölcsönzés és a helyben olvasás a legnépszerűbb szolgáltatás. A könyvek mellett a legnagyobb számban zenei CD-ét kölcsönöztek. Igen nagy népszerűsége tett szert a 2003 márciusában bevezetett, Interneten elérhető önkiszolgáló WEB-es kölcsönzeshosszabbítás. A hosszabbítások növekvő számban már ilyen módon történnek. A statisztikai adatokból következik, hogy elsősorban a helyben olvasás és a tendenciájában előremutató, s erőfeszítéseinket igazoló távhasználat növekedése rejlik a számok mögött.

Beiratkozott gyermekolvasóink száma szintén folyamatosan nő, 2003-ban is számos rendezvényt, gyermekfoglalkozást, iskolai osztályok számára könyvtári órát, tematikus könyvtári foglalkozást vezettek könyvtárosaink.

A British Council-al kialakított együttműködésünk keretében a X/4. Kőbányai Könyvtár után a Központi Könyvtárban létrehozott Gateway UK sarkunkban elhelyezett angol nyelvű kiadványok, szépirodalmi művek, nyelvi oktató anyagok támogatják a nyelvtanulást. Nagyobb könyvtárainkban EU-s gyűjteményeket alakítottunk ki, melyeket folyamatosan fejlesztünk.

Könyvtárközi kölcsönzés

Könyvtárunk az Országos Dokumentumellátó Rendszer tagjaként a Debreceni Egyetemi és Nemzeti Könyvtár, a Szegedi Tudományegyetem Központi Könyvtára valamint a Pécsi Tudományegyetem Központi Könyvtára mellett a negyedik legnagyobb könyvtárközi kölcsönzési forgalmat bonyolítja le, országos szinten a könyvtárközi kérések 13–14 %-a érkezett szolgálatunkhoz. Az év folyamán az ország minden részéből érkező 4345 kérésből 3787 kérést teljesítettünk. Olvasóink számára 291 művet kértünk kölcsön. Könyvtárközi kölcsönzési forgalmunk növekedése 15%-os az előző évihez képest.

Internet-szolgáltatás

Az Internet egyre népszerűbb a látogatók körében. Az ingyenesen szolgáltató könyvtárakban szinte állandóan 100%-os volt az igénybevétel a nyitvatartási időben. Az IKB pályázattal vállalt (2002-ben elkezdődött) használóképzés első szakasza 2003-ban befejeződött, népszerűségét, az informatikai írástudás terjesztésének kiemelt fontosságát, a könyvtár meghatározó szerepét a személyes visszajelzések és a sajtóvisszhang (Index internetes hírmagazin, Képes Újság, Népszabadság) is bizonyítja. Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium képviselői által tartott ellenőrzés alkalmával részletesen beszámoltunk a pályázat szakmai és pénzügyi teljesítéséről.

Előkészítettük a használóképzés kiterjesztését az EBSCO fulltext- és egyéb online (Sociological Abstract, Web of Sciences stb.) adatbázisok használatának oktatására. Az év folyamán megvásároltuk és használatba adtuk a Sociological Abstract online verzióját. A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által megvásárolt és valamennyi könyvtár számára elérhetővé tett EBSCO adatbázisokat szolgáltatók olvasóink számára. Az elektronikus szolgáltatások használatának hatékonyabbá tétele érdekében, az eszközök koncentrálása révén a Központi Könyvtárban e-olvasóterem létrehozását készítettük elő.

Könyvet házhoz szolgáltatás

Számos könyvtárunk nyújt szolgáltatást idős, beteg, mozgássérült olvasóinak a könyvtári dokumentumok rendszeres és alkalmankénti házhoz szállításával. A szolgáltatást biztosító könyvtárak munkáját meghatározóan segítik a kerületi önkormányzatok azzal, hogy havonta, kéthetente gépkocsit biztosítanak a dokumentumok szállításához. A főváros külön forrást biztosított a program megvalósításához. A házhoz szállítás szervezése során könyvtáraink széleskörű kapcsolatot alakítottak ki a helyi gondozási központokkal, szociális intézményekkel, mozgáskorlátozottak szervezeteivel. A könyvtár plakátjai, szórólapjai mellett ez irányú tevékenységünket a helyi újságok, televíziók is népszerűsítették.

Pályázatok

2003. év folyamán minden lehetséges pénzügyi támogatására pályáztunk, kiemelten a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, a Nemzeti Kulturális Alapprogram, az Informatikai és Hírközlési Minisztérium, a Fővárosi Közgyűlés Közművelődési és Tudományos Alapja, a Fogyatékosok Esélye Közalapítvány, valamint a kerületi önkormányzatok nyújtotta lehetőségekkel élünk.

A Thököly és a Grassalkovich úti könyvtárunkban működő Európai Információs Pont anyagát a Külügyminisztérium pályázati támogatásával gyarapítottuk, az Európa Szerveren kívül újabb adatbázisok elérését biztosítottuk olvasóink részére. A soroksári könyvtár nemzetiségi gyűjteményének fejlesztéséhez ismét pályázati támogatást kaptunk a Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért Közalapítványtól.

A Nemzeti Kulturális Alapprogram, a Lengyel Kisebbségi Önkormányzat és a kerületi önkormányzatok támogatásával finanszíroztuk a Fővárosi Könyvtári Napok rendezvénysorozatát, amelynek központi témája az „Együtt az Európai Unióba” című programsorozat volt.

Decemberben a Könyvtárak és az Európai Unió címmel szakmai tanácskozást szerveztünk. A Fogyatékkal Élő Személyek Európai Éve kiemelt figyelmet igényelt könyvtárunktól is. TÁMASZ – TÉKA Esélyegyenlőség és a könyvtárak címmel országos szakmai konferencia megrendezésére került sor. A programban szereplő előadások, korreferátumok európai és hazai kitekintésben foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy a könyvtárak milyen eszközökkel és hogyan tudják segíteni az egészségkárosodott, fogyatékkal élő, speciális igényű emberek esélyegyenlőségét.

A Fővárosi Könyvtári Napok fontos eseményei voltak a Krúdy Gyula születésének 125. és halálának 70. évfordulójához kapcsolódó rendezvények az Óbudai Könyvtárban.

Az év folyamán több szakmai konferenciát rendeztünk, melyek közül a legnagyobb feladatot a Budapest Gyűjtemény munkatársai által szervezett Magyar Könyvtárosok Helyismereti Szervezetének és Bibliográfiai Szekciójának háromnapos országos szakmai rendezvényének a létrehozása jelentette.

Konzorciumi pályázaton elnyertük a Bibliography of History of Art adatbázis és a Grove online adatbázishoz való hozzáférést. Több, online elérésű adatbázis használatára pályáztunk eredményesen (Web of Sciences, MTI adatbázis, akadémiai folyóiratok, szótárak, kortárs zenei adatbázis). Célunk online szolgáltatások bevezetése, e-olvasóterem kialakításának előkészítése.

Szakmai és társadalmi kapcsolatok

Kollégáink rendszeresen publikálnak a szakajtóban. Számos kiadvány társszerzői, társszerkesztői, szakmai konferenciákon és kongresszusokon vesznek részt, többen előadóként is.

- Folyamatos a kapcsolatunk a helyi önkormányzatok vezetőivel, kulturális bizottságaival, a pedagógiai szolgáltató központokkal, a kerületi oktatási, kulturális és szociális intézményekkel.
- Az IAML éves konferenciáján Tallinban a Zenei gyűjtemény vezetőjét felkérték, hogy dolgozzon a szervezet egyik frissen alakult bizottsága, az Outreach Committee munkájában.
- Napi kapcsolatban voltunk a MKE Gyermekkönyvtáros Szekciójával, a HUNRA-val és az YBBY Magyar Szekciójával.
- Gyermekkönyvtárosaink folyamatosan ápolják a már kiépített kapcsolatokat és igyekeznek újabb együttműködési lehetőségeket találni. Így kapcsolódtunk a Gyermekkönyvtáros Műhely, a Kis Áron Játéktársaság, az IBBY – Nemzetközi Gyermekkönyv Tanács, a Pozsonyi Pagony – első magyar gyermekkönyvesbolt stb. munkájához és felvettük a kapcsolatot különböző gyereklapokkal és az egyszerű.hu szerkesztőségével, akik színvonalas internetes honlapot és számítógépes játékot készítenek gyerekeknek.
- Rendszeresen részt veszünk az MKE Közkönyvtári Egylet és az Informatikai és Könyvtári Szövetség munkájában. • A Corvina integrált rendszer fejlesztésére országos szakmai csoport alakult, melynek munkájában a koordinátori feladatokat a FSZEK látja el.
- Részt veszünk a MOKKA és VOCAL munkájában.
- Folyamatos a kapcsolattartás a kerületi iskolák könyvtárosaival és a Pedagógiai Kabinetekkel.

PR, sajtó

A tudatos PR munka a könyvtár életének szerves részét képezi. Az elmúlt évben is arra törekedtünk, hogy könyvtáraink folyamatosan jelen legyenek a főváros, a kerületek kulturális életében, áptuk a sajtóval és a kerületben lévő társintézményekkel kialakult jó kapcsolatokat.

A tagkönyvtárak a könyvtári szolgáltatáshoz kapcsolódóan számos értékes kulturális programot (kiállítást, előadást, gyermekműsort, stb.) szerveztek.

Elkészült a Központi Könyvtár épületét és szolgáltatásait ismertető könyvtárhasználati kalauzt. A megjelenésében esztétikus, a legfontosabb információkat tömör, közérthető formában közlő kiadvány fontos eszköze az olvasók tájékoztatásának.

Az év folyamán a Központi Könyvtárban 221 (5436 fő) csoportot fogadtunk könyvtárlátogatásra, a megújult könyvtár tereit, szolgáltatásait mutattuk be, többnyire magyar, de angol, német és francia nyelven is. A látogatócsoportok kétharmad része diákcsoport. Érkeztek gyerekcsoportok az ország távolabbi tájairól is. Fogyatékos fiatalok (mozgássérültek, vakok és hallássérültek) több csoportja ismerkedett meg könyvtárunkkal.

Továbbra is intenzív az intézmények érdeklődése is. Számos könyvhöz, kiállításhoz, TV-műsorhoz, épületrekonstrukcióhoz adtunk adatot, forrást, illusztrációt, szolgáltatunk másolatokat, kölcsönöztünk eredeti dokumentumokat.

Kiadványok

- Önálló kiadványban adtuk közre a Szabó Ervin-évfordulóra rendezett Város könyvtárnoka című konferencia tanulmányait. A szakkritika a kötetet nagyra értékelte a hagyományos Szabó Ervin-kép megújítása miatt.
- A karácsonyi könyvpiac egyik látványosságának számított a FSZEK és a Geomédia Kiadó által jegyzett Reklámélet Pest-Budán és Budapesten című album, melyet jórészt a Budapest Gyűjtemény dokumentumaira építve (társ)szerkesztett munkatársunk, Karner Katalin. A könyvbemutató színhelye könyvtárunk volt.
- Válogatott várostörténeti bibliográfiánk jelent meg a Tanulmányok Budapest múltjából soros kötetében.

Humán erőforrások

A dolgozók képzésének jelentősége a gyors műszaki, technikai fejlődés, a szervezetek növekvő komplexitása, a megnövekedett minőségi követelmények hatására, a gyorsan változó társadalmi-gazdasági feltételek között napjainkban különösen megnőtt.

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban a dolgozók képzése és fejlesztése nem választási lehetőség – hiszen a szervezet hatékonysága nagymértékben függ a dolgozók képzettségétől – hanem a szervezetfejlesztés, szervezetkultúra meghatározó eleme. A könyvtár képzési-továbbképzési rendszerét, a munkatársak alap-és továbbképzését a hálózatfejlesztés elveivel összhangban alakítjuk, fejlesztjük.

2003-ban a 7 éves képzés keretében 64 dolgozó, az intézményi forrásából 23 fő vett részt a munkaköre ellátásához szükséges képzésben, továbbképzésben.

Házi továbbképző tanfolyamainkon (Corvina szoftver szerzeményezési, kölcsönzési modul), új kollégák számára bevezető tanfolyam) számos régi és új kollégánk vett részt. Többen oktatóként működtek.

A könyvtárhasználó közönség magasabb szintű kiszolgálása érdekében megkezdtük a személyzeti ellátottság helyzetének kontrollját (létszám, képzettség, terhelés). Minőségbiztosítási rendszer bevezetésének kezdő lépéseként előkészítettük a NKÖM könyvtári stratégiájának részét képező pályázathoz kapcsolódó állapotfelmérést.

Ebben az esztendőben is számos könyvtáros, könyvtár-informatikus, művelődésszervező gyakornokot fogadtunk fővárosi és vidéki felsőoktatási intézményekből egyaránt.

Személyi változások

Az év folyamán tíz dolgozónk vonult nyugállományba, 132 belépő új munkatársunk volt és intézményünkől 174 fő távozott. Ez a munkaerő mozgás közel azonos nagyságrendű az elmúlt években tapasztalt fluktuáció mértékével.

Elismerések, kitüntetések

Pro Bibliotheca Civica díjban részesült:

Kiss Jenő nyugalmazott főigazgató (posztumusz)

Nagy Anna a Központi Könyvtár igazgatója

Szecsei Lászlóné a Kelet-pesti régió igazgatója

In honorem artis bibliothecariensis – Szabó Ervin Emléklapot kapott:

Szallár Zsolt (csoportvezető, Informatikai osztály)

Tanácsosi címet kapott:

AknayTibor (könyvtáros, X/4. könyvtár)

Balogh András (könyvtáros, Központi Könyvtár, Tájékoztatás)

Farkas Lászlóné (könyvtáros, Észak- pesti régió)

Grnák Márta (könyvtáros-informatikus, Informatikai osztály)

Reményiné Lajkó Györgyi (könyvtáros, XI/5. könyvtár)

Munkatársi címet kapott:

Marsa Csaba (vízvezetékszerelő, TMK)

Molnárné Korom Margit (adminisztrátor, Dél-pesti régió)

Péter Márta (könyvtáros, Központi Könyvtár)

Skoppné Urbán Valéria (könyvtárasszisztens, III/7. könyvtár)

Főigazgatói dicséretben 25 munkatárs részesült:

Antal Balázné (könyvtáros, Szerzeményezési és feldolgozó osztály)

Farkas Györgyné (adminisztrátor, Kötészet-Nyomda)

Farkas Györgyné (pénztáros, Pénzügyi osztály)

Füleki Lászlóné (csoportvezető, Budai-régió központ)

Hegedűs György (könyvtáros, XIII/8. könyvtár)

Horváthné Jakubecz Ilona (régióigazgató, Budai-régió)

Janicsek Ferenc (portás, Üzemfenntartási Osztály)

Karakasné Kőszegi Katalin (könyvtáros, XIII/5. könyvtár)

Király Éva (könyvtáros, XVII/4. könyvtár)

Kiss Borbála (csoportvezető, Budapest Gyűjtemény)

Kiss Katalin (csoportvezető, Közhasznú információs szolgálat)

Knofloch György (asztalos, TMK)

Kremniczky Livia (könyvtáros, XVIII/3. könyvtár)

Machovitsné Rumi Zsuzsanna (könyvtáros, XIX/3. könyvtár)

Mátray Klementina (könyvtáros, I/1. könyvtár)

Mészárosné Tátrai Zsuzsa (könyvtáros, VIII/2. könyvtár)

Molnárné Várkonyi Margit (könyvtáros, XXI/5. könyvtár)

Szalai Mónika (csoportvezető, Üzemfenntartási osztály)

Szallár Zsolt (csoportvezető, Informatikai Osztály)

Szandányiné Kiss Márta (könyvtáros, IV/1. könyvtár)

Szász Ilona (könyvtáros, X/4. könyvtár)

Székely Jánosné (bérszámfejtő, Munkaügyi osztály)

Szilák Hajnalka (csoportvezető, a Kölcsönzési osztály)

Téchy Tünde (osztályvezető, Tájékoztatási osztály)

Tiszai Ilona (könyvtáros, Szociológiai osztály)

A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma nívódíját kapta:

Kiss Borbála (csoportvezető, Budapest Gyűjtemény)

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Emlékplakettje kitüntetését kapott:

Bencsikné Kucska Zsuzsa (VI/2. könyvtár vezetője)

Horváthné Jakubecz Ilona, a Budai régió igazgatója

A XIII. Kerületi Önkormányzat elismerése:

Karakasné Kőszegi Katalin (XIII/5. könyvtár)

Balla Györgyné (XIII/8. könyvtár)

Hegedűs György (XIII/8. könyvtár)

Németh Csaba (XIII/8. könyvtár)

Vörösné Jánosi Katalin (XIII/8 könyvtár)

A XIV. kerületi Önkormányzat „Zugló Művelődéséért” díját kapta:

Hucskóné Kovács Mária, a XIV/1. könyvtár vezetője.

Tanulmányutak

2003. szeptember 10-24. Téchy Tünde, Svédország, Stockholm: Könyvtári tapasztalatcsere.
(Nemzetközi ösztöndíj)

2003. szeptember 18. Sóron László, Deák Sándor, Nagy Anna, Pauza István, Babákné Kálmán
Mariann, Kovách Margit, Ausztria, Bécs: Látogatás a Büchereien Wien Am Gürtel - Neue
Hauptbücherei-be

2003. július 6-11. Gócza Gyuláné, Észtország, Tallin: IAML Konferencia

2003. szeptember 21-26. Dr. Fodor Péter, Hollandia, Rotterdam: INTAMEL Konferencia

2003. október 1-5. Kukor Ferenc, Belgium, Brüsszel: Európai Unió tanulmányút. (Az Európai Unió
Magyarországi delegációja szervezésében.)

2003. november 19-21. Ligethy Nóra, Lengyelország, Varsó: Közművelődési könyvtárak egy új
Európában (Goethe Intézet szervezésében)

Budapest, 2004. február 20.

Dr. Fodor Péter

főigazgató